

2016-03-09

Kansallisen kuvailustandardien kehittämisryhmän kokous ke 9.3.2016

Paikalla: Tuula Haapamäki pj, Kaisa Hypén, Ulla Ikäheimo, Jarmo Saarti, Marja-Liisa Seppälä, Tatja Pusa siht.

- Maarit Huttunen Kansalliskirjastosta kertoi **ISBN-standardin uudistamisesta**. Uudistus tulee voimaan kuluvan vuoden keväällä.
 - Uutta ISBN-standardissa: Onyx3-elementit sekä tuotemuoto aiemman julkaisumuodon sijasta
 - Uusi ISBN-standardi painottuu julkaisualueen tarpeisiin.
 - Osa-kokonaisuus –suhteiden ilmaiseminen ja sen tarpeellisuus herätti kysymyksiä.
- RDA:n yhteyttä sekä kirjastonäkökulmaa uuteen ISBN-standardiin haluttiin vielä pohtia. ISBN-taulukko tulee esiin Kiwi-sivulle – kommentoitavissa huhtikuun puoliväliin saakka.
- Maarit Huttunen kertoi edelleen **ISNI-tunnuksesta**
 - Kansalliskirjastolla on ISNI-järjestön perusjäsenyys, joka oikeuttaa yhteen nimien eräpäivitykseen sekä yhteen yhteisönimien eräpäivitykseen kansainväliseen ISNI-tietokantaan
 - tarkoitus on tehdä yhteisönimistä (n. 40 000 yhteisöä) pilottiajo ISNI-tietokantaan kuluvan vuoden aikana
 - henkilönimien ajoa toivotaan ensi vuodelle
- Tuula esitteli lyhyesti **IFLA:n luettelointijaoston Names of Persons** –ohjeistusta, <http://www.ifla.org/node/4953>
 - kutakin jäsenmaata on pyydetty päivittämään maakohtaiset nimimuotonsa. Suomen kohdalta päivitys tehty.
- **FRBR-Library Reference Model** on paraikaa kansainvälisellä lausuntokierroksella.
 - Lausuntoja pyydetään 1.5.2016 mennessä.
 - Malli on tarkoitus jalkauttaa RDA:han vuoden 2017 aikana.
 - Mallin käytännön merkitystä avataan enemmän kehittämisryhmän seuraavassa kokouksessa.
- **Eri kuvailuryhmien rooli RDA:n käyttöönotossa**
 - **Kuvailustandardiryhmä** luonteeltaan linjaava ryhmä, jonne yhteydenotot tulevat alhaaltapäin muista kuvailuryhmistä
 - Ryhmä panostaa isoihin kuvailusääntöasioihin, järjestelmään sekä kansallisesti vaikuttaviin kysymyksiin
 - Ryhmän käsittelyyn vain suuremmat linjausasiat
 - Ryhmän on tarkoitus toimia ns. taustaryhmänä muille kuvailuryhmille
 - Käytännön kuvailukysymysten neuvonnasta ja ohjeistuksesta vastaavat muut kuvailuryhmät
 - Tarkoitus on myös saada tietoa kirjastosektorilta kuvailustandardiryhmälle puolin ja toisin
- **Kansallisen kuvailustandardien kehittämisryhmän** olemassaolosta ja tehtävästä on syytä viestiä laajemmin kirjastoverkolle
- Ryhmä pyytää lausuntoja ohjeista, säännöistä ja linjauksista muilta kuvailuryhmiltä, sekä antaa lausuntoja kansainvälisille tahoille
- Mitkä linjaukset tulisi tuoda kuvailustandardiryhmän käsiteltäviksi? Mitä kanavia pitkin? Miten paljon ryhmä on näkyvissä, ja miten pian kysymyksiin reagoidaan?

- **Kuvailustandardiryhmän viestintäkanavat**

- Pohdittiin eri kuvailuryhmien sähköpostilistoja ja palveluposteja sekä kuvailustandardiryhmän viestintäkanavia
- palvelupostiosoitteen vaihtoehtona tiketti-järjestelmä, jossa kysymykset vastauksineen säilyvät kaikkien nähtävillä
- kenellä tällöin olisi oikeudet ja velvollisuus vastata kysymyksiin esim. Kansalliskirjaston tiketti-järjestelmässä?
- Wiki-ympäristöä ei välttämättä syytä kehittää keskustelualueena
- Varsinaisten kokousten välillä ryhmä voi järjestää lyhyitä pikavideokokouksia

- **RDA:n päivityssykli**

- Sääntöjen ja linjausten suomennokset tulevat tällä hetkellä RDA toolkitiin viiveellä, koska käännöksiä tekee vain yksi henkilö

- **Millaisia sääntömuutosehdotuksia kuvailustandardiryhmä voi viedä eteenpäin kansainvälisesti? Minkä kirjastojen on seistävä ehdotusten takana?**

- esim. RDA-säännösten kieliriippuvaiset asiat
- RDA-asiat otetaan kuvailustandardiryhmän käsittelyyn mielellään kuvailusääntöryhmän kautta

- **kenellä on viimeinen sana sääntöjen tulkitsemisen ristiriitatilanteessa? Onko se mahdollisesti kuvailustandardiryhmä?**

- **muutosehdotusten tekoprosessi RSC:n työryhmille**

- syksyn 2016 kuvailutietopäivässä tehdään muutosehdotusprosessia tunnetuksi kirjastoverkolle
- Keväällä 2017 kuvailustandardiryhmä käsittelee kuvailuryhmistä esiin nousseita muutostarpeita

- **Eurig:n toukokuun kokoukseen toivotaan RDA:n kansainvälistämistä koskevia kommentteja**

- Mitkä ohjeistuksen kohdat eivät toimi Suomessa?
- Miten tästä aiheesta saadaan kerättyä kommentteja kirjastoilta?
- Marja-Liisa laittaa kuvailuryhmille muutosehdotuspyynnön
- Jos nyt ei ole akuutteja muutostarpeita, työsketään muutosehdotuksia keväällä 2017 RDA-syklin mukaisesti. Kirjastokentällä ei tällä hetkellä ehkä vielä riittävästi kokemusta RDA:n käytöstä kommentointia ajatellen.
- Tilastotallennuksissa nousee esiin kysymyksiä, joiden perusteella voi syntyä aihetta muutosehdotuksiin – näin esiin pääsee koko kentän näkemys muutaman aktiivisen sijaan

- **Miten kirjastokenttää saadaan laajemmin mukaan kuvailutyöhön – edustusryhmissä kuitenkin rajallinen osanotto?**

- **Mikä on kuvailustandardiryhmän ja kirjastojen välinen keskustelukanava?**

- **Kuvailustandardiryhmän pedagoginen tehtävä?**

- kuvailun ja metadatan arvostus ja osaaminen ylipäättään
- Miksi kuvailua kannattaa tehdä, miksi kuvailusääntöjä kannattaa noudattaa?
- Aineiston saatavuuden tärkeyttä ei ymmärretä
- kuvailustandardiryhmälle toivotaan sananvaltaa
- tärkeää olla mukana myös kirjastojärjestelmän kehittämistyössä
- kirjastosektoria mukaan antamaan ryhmän työskentelylle painoarvoa

- Minne kuvailustandardiryhmän kommentointia odottavat aineistot pannaan esille – ryhmän kiwi-sivulle?